

Brønnøysundregistrene

ÅRSREGNSKAP FOR REGNSKAPSÅRET 2019 - GENERELL INFORMASJON

Journalnummer: 2020 420972

Enheten

Organisasjonsnummer: 818 066 872
Organisasjonsform: Den norske kirke
Foretaksnavn: DEN NORSKE KIRKE
Forretningsadresse: Rådhusgata 1-3
0106 OSLO

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2019 - 31.12.2019

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av
årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Oddleiv Moen
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 26.03.2020

Grunnlag for avgivelse

År 2019: Årsregnskap er elektronisk innlevert.
År 2018: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2019.

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 11.06.2020

Organisasjonsnr: 818 066 872
DEN NORSKE KIRKE

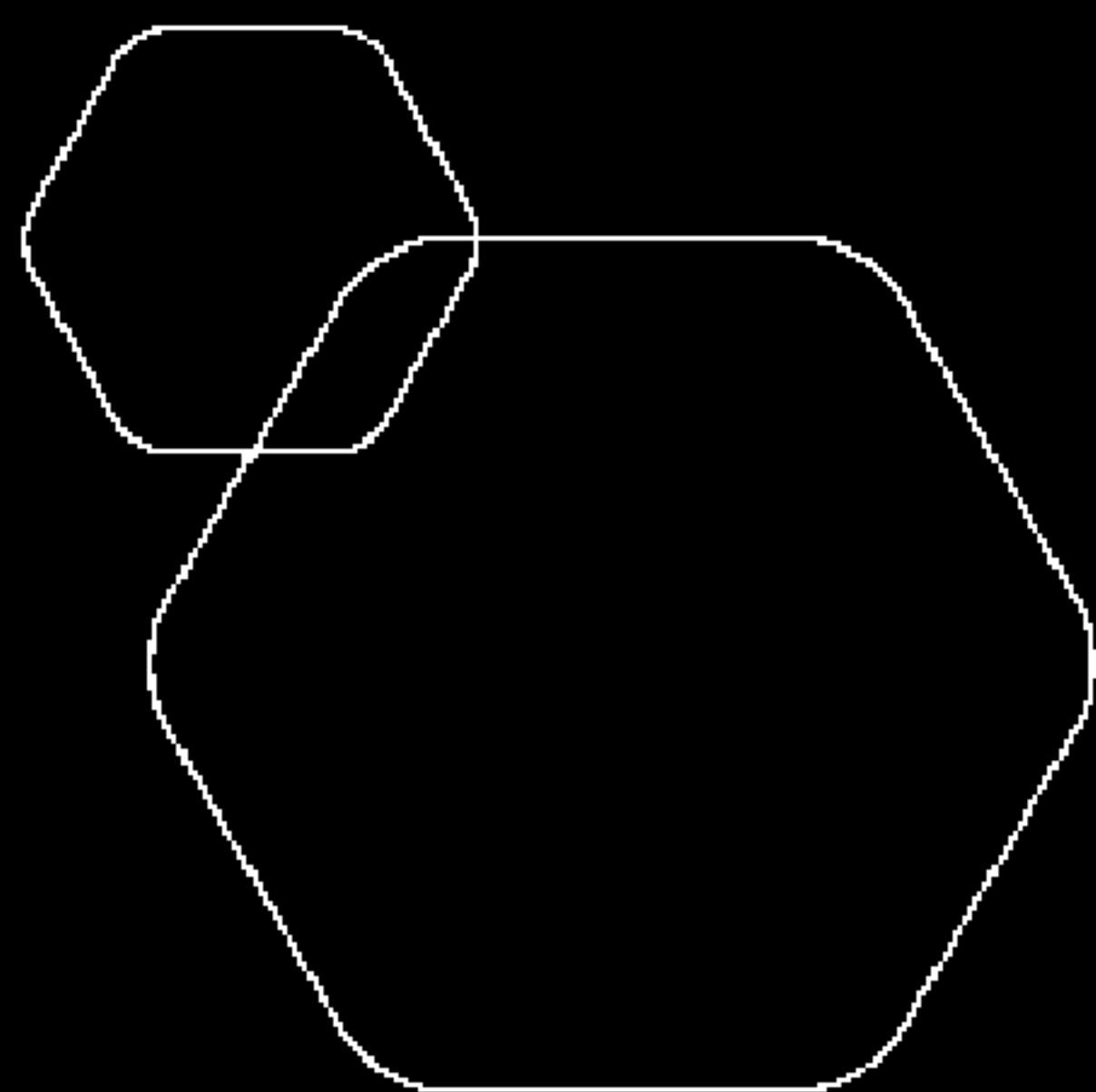
RESULTATREGNSKAP

Beløp i: NOK	Note	2019	2018
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt	1	2 263 534 000	2 118 828 000
Annen driftsinntekt	1, 14	17 256 000	10 551 000
Sum inntekter		2 280 790 000	2 129 378 000
Kostnader			
Endring i beholdning av varer under tilvirkning og ferdig tilvirkede varer		377 000	292 000
Varekostnad	2	571 127 000	505 786 000
Lønnskostnad	3, 4	1 415 449 000	1 379 389 000
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	4 784 000	4 780 000
Annen driftskostnad	3, 6, 11,	289 421 000	226 757 000
Sum kostnader		2 281 158 000	2 117 004 000
Driftsresultat		-368 000	12 375 000
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen finansinntekt	7	17 042 000	11 326 000
Sum finansinntekter		17 042 000	11 326 000
Annen finanskostnad	7	58 000	49 000
Sum finanskostnader		58 000	49 000
Netto finans		16 985 000	11 276 000
Ordinært resultat før skattekostnad		16 616 000	23 651 000
Ordinært resultat etter skattekostnad		16 616 000	23 651 000
Årsresultat		16 616 000	23 651 000
Årsresultat etter minoritetsinteresser		16 616 000	23 651 000
Totalresultat		16 616 000	23 651 000
Overføringer og disponeringer			
Udekket tap	13		-6 200 000
Overføringer til/fra annen egenkapital	13	16 616 000	29 851 000
Sum overføringer og disponeringer		16 616 000	23 651 000

BALANSE

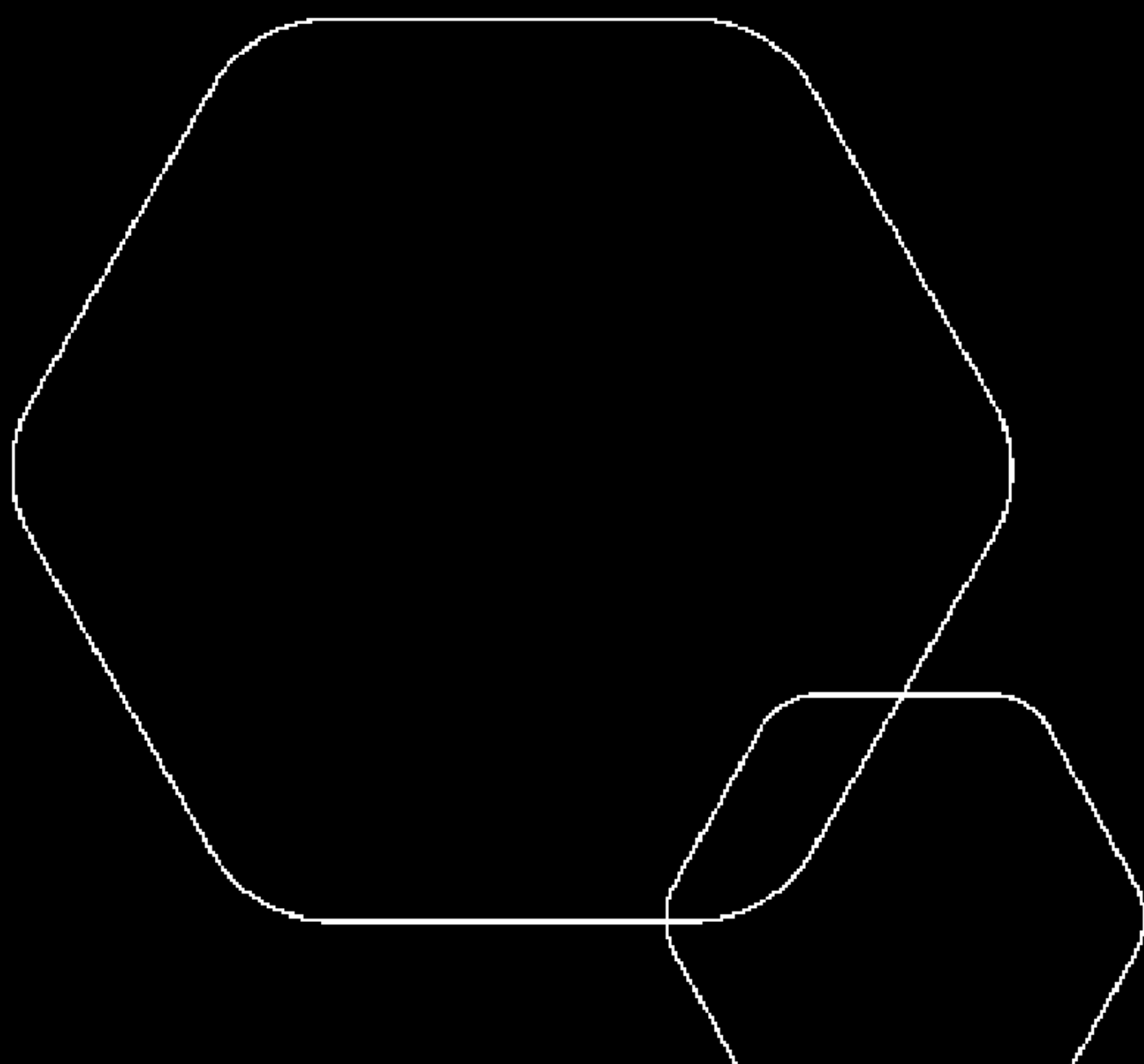
Beløp i: NOK	Note	2019	2018
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Konsesjoner, patenter, lisenser, varemerker og lignende rettigheter	5	6 522 000	9 435 000
Sum immaterielle eiendeler		6 522 000	9 435 000
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	2 854 000	1 200 000
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende	5	6 081 000	7 703 000
Sum varige driftsmidler		8 935 000	8 903 000
Finansielle anleggsmidler			
Lån til tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet	9	4 735 000	4 735 000
Investeringer i aksjer og andeler	8	246 970 000	19 024 000
Sum finansielle anleggsmidler		251 705 000	23 759 000
Sum anleggsmidler		267 162 000	42 096 000
Omløpsmidler			
Varer			
Fordringer			
Kundefordringer	11	9 248 000	4 968 000
Andre fordringer	10	7 863 000	11 329 000
Sum fordringer		17 111 000	16 297 000
Investeringer			
Andre finansielle instrumenter			227 215 000
Sum investeringer			227 215 000
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	12	377 995 000	331 967 000
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		377 995 000	331 967 000
Sum omløpsmidler		395 106 000	575 479 000

SUM EIENDELER		662 268 000	617 575 000
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	13	18 900 000	18 900 000
Annen innskutt egenkapital	13	100 000 000	100 000 000
Sum innskutt egenkapital		118 900 000	118 900 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	13	192 461 000	105 845 000
Sum opptjent egenkapital		192 461 000	105 845 000
Sum egenkapital		311 361 000	224 745 000
Sum langsiktig gjeld		0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		35 997 000	67 413 000
Skyldige offentlige avgifter		77 235 000	73 086 000
Annen kortsiktig gjeld	10	237 675 000	252 332 000
Sum kortsiktig gjeld		350 907 000	392 831 000
Sum gjeld		350 907 000	392 831 000
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		662 268 000	617 575 000

Årsregnskap 2019

Den norske kirke

Org.nr.: 818 066 872

OM VIRKSOMHETEN

Rettssubjektet Den norske kirke (Dnk) omfatter den tidligere statlige virksomheten av trossamfunnet Den norske kirke.

Det følger av Kirkelovens § 25 at «Kirkerådet har ansvaret for at økonomiforvaltningen og økonomistyringen av de midlene som Kirkemøtet disponerer, er forsvarlig. Kirkerådet fastsetter regnskapet. For regnskapet gjelder regnskapsloven om ikke departementet har fastsatt andre bestemmelser i forskrift. Kirkerådet skal ha en daglig leder av virksomheten.» Kulturdepartementet har i tillegg fastsatt «Forskrift om rekneskapsføring av pensjonsutgifter for Den norske kyrkja (rettssubjektet Den norske kyrkja)».

Formålet med rammebevilgningen fra Barne- og familiedepartementet (BFD) er å støtte opp under Den norske kirke som folkekirke i samsvar med Grunnloven § 16. Fra dette er det utledet følgende mål for anvendelsen av midlene:

- Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke.
- Den norske kirke skal ha en oppslutning som bekrefter dens karakter som folkekirke.
- Den norske kirke skal formidle evangelisk-luthersk tro og tradisjon og tilby trosopplæring til alle dømte barn.
- Den norske kirke skal være organisert i samsvar med demokratiske prinsipper og verdier.
-

Ved utgangen av 2019 hadde Den norske kirke 3 826 974 medlemmer og tilhørige, hvorav 3 683 199 er bosatt i Norge. Dette utgjør ca 69 prosent av den norske befolkningen. Dnk skal sørge for prestedtjeneste til alle 1 193 sokn, i tillegg kommer det syv døvemenigheter, Bymenigheten Sandnes, Saemien Åålmege og Svalbard kirke. Videre er den landsdekkende døvekirken organisert som et eget prosti. Dnk skal også forvalte medlemsregister, gi faglig og økonomisk støtte til trosopplæring og annen trosformidling og diakonalt arbeid, samt ivareta det kirkelige demokrati som sine hovedaktiviteter. Det er ved utgangen av 2019 totalt 1 564 faste årsverk i Dnk, hvorav 1 300 er prester, 243 er ansatte i fag- og administrative stillinger og 21 årsverk er andre stillinger.

I Statsbudsjettet for 2019 er det bevilget tilskudd til Dnk som tilsvarer et aktivitetsnivå tilsvarende som i 2018. Kirkerådet fordeler tilskuddet videre til oppgaver som utføres i regi av Kirkerådet og bispedømmene. Tilskuddet har i sin helhet gått til finansiering av virksomheten og videreformidling av tilskudd til eksterne mottakere i sokn, fellesråd eller andre i tråd med vedtak og avtaler.

De 11 bispedømmene har hvert sitt kontor, med hver sin stiftsdirektør som daglig leder. Bispedømmekontorene ligger i Fredrikstad, Oslo, Hamar, Tønsberg, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Molde, Trondheim, Bodø og Tromsø. Kirkerådet har sin virksomhet i Oslo, mens avdeling for samisk kirkeliv er lokalisert i Tromsø. Svalbard kirke er lokalisert på Svalbard.

Kirkerådet mener at årsregnskapet og balansen med noter gir et rettviseende bilde av organisasjonens stilling og resultat. Det er heller ikke etter regnskapsperiodens utgang inntrådt forhold som etter ledelsens syn har betydning ved bedømmelse av regnskapet.

RISIKO OG RISIKOSTYRING

Ulike deler av Dnk sin virksomhet er utsatt for ulik grad av risiko. Dette gjelder både risikostyring for Dnk og finansiell risiko:

RISIKOSTYRING I DNK

Dnk er avhengig av et godt omdømme for å sikre troverdighet og opprettholde tillit blant medlemmene i Den norske kirke, lovgivende og bevilgende myndigheter, i samfunnet og for å sikre fremtidig rekruttering.

For den samlede driften og for større prosjekter blir det gjort egne risikoanalyser som ligger til grunn for planlegging og risikostyring.

Dnk gjennomfører årlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) av hele Dnk sin drift innenfor fem områder: Økonomiske rammer, kapitalforvaltning og likviditetsstyring, Internkontroll og økonomiforvaltning, HMS og arbeidsgiver, Plan- og måloppnåelse, og Personvern.

Finansiell risiko

Dnk er i tett dialog med bevilgende myndigheter for å sikre tilstrekkelig driftskapital og tilfredsstillende likviditet. Det er noe risiko knyttet til resultateffekt av svingning i kostnadsnivå på pensjonspremien, og da spesielt effekten av solvenspremien. BFD besluttet i 2019 å bidra til å dekke solvensutgiftene 2017-2019 ved å øke rammebevilgningen for 2019 med kr 70 mill. Fra og med statsbudsjettet 2020 må Dnk selv dekke eventuell solvenspremie til SPK.

Dnk har inntil 2019 plassert ledig kapital hovedsakelig i bank og i pengemarkedsfond. Kirkerådet vedtok i 2018 en mer offensiv investeringsstrategi som ble implementert våren 2019. Dette er i henhold til investeringsstrategi for Den norske kirkes kapital og tilhørende retningslinjer vedtatt i Kirkerådssak 09/18. Kr 153 mill ble 28.mars plassert i en fondsportefølje bestående av 30% aksjer, 60% obligasjon og 10% pengemarked. For å optimalisere avkastningen har Dnk således valgt å ta noe høyere risiko enn hva man hadde tidligere. Ved å spre plasseringen i ulike aktivaklasser og mellom globale og norske markeder er risikoen dempet. Ved utgangen av 2019 var markedsverdien til porteføljen steget med kr 8,5 mill til kr 161,5 mill. I regnskapet er porteføljen vurdert til laveste verdi (anskaffelseskost).

ÅRSREGNSKAPET

Dnk skal i tråd med Kirkelovens § 25 føre regnskap etter Regnskapslovens regler for øvrige foretak, men med unntak for føring av pensjonsordning. Unntaket er hjemlet i egen forskrift. 2019 er det tredje regnskapsåret for Dnk.

RESULTAT

Ansvar for tros- og livssynsområdet ble i mai 2019 overført fra Kulturdepartementet til BFD. Dnk mottar det vesentligste av tilskudd til driften fra BFD. I tillegg mottar Dnk noe tilskudd fra Justisdepartementet til drift av Svalbard kirke. Øvrige tilskudd mottas fra Opplysningsvesenets fond og andre offentlige virksomheter.

Om lag 75 prosent av tilskuddet tildeles egen virksomhet for å dekke lønns- og driftskostnader, og om lag 25 prosent er tilskudd som videreformidles til eksterne mottakere.

Samlede inntekter for Den norske kirke ble i 2019 kr 2 280,8 mill og som i all vesentlighet er statlige tilskudd. Utbetalte tilskudd utgjorde i 2019 kr 571,1 mill, varesalg kr 0,4 mill, samlede lønnskostnader kr 1 415,4 mill og avskrivninger kr 4,8 mill. Øvrige driftskostnader beløp seg til kr 289,4 mill og netto finansinntekter ble kr 17,0 mill.

Den norske kirke har i 2019 styrt sitt aktivitetsnivå innenfor tildelte rammer. Videreføring av mindreforbruk fra hver enhet i 2018, god økonomisk styring samt ekstra tilskudd til dekning av pensjonskostnadene har gitt et årsresultat på kr 16,6 mill.

For 2020 har Stortinget vedtatt et tilskudd som gir rom for å videreføre Den norske kirke sitt aktivitetsnivå fra 2019.

BALANSE

Egenkapitalen per 31. desember 2019 er økt med kr 86,6 mill og utgjør nå kr 311,4 mill. Pr 31.12.2018 var egenkapitalen tilsvarende kr 224,7 mill.

Departementet bevilget i desember 2019 kr 70 mill til å dekke deler av pensjonspremiens solvensdel. Dette ekstraordinære tilskuddet er ført som egenkapitaltilskudd.

Totalkapitalen er per 31. desember 2019 på kr 662,2 mill. Likvide midler er på kr 605,9 mill.

Investeringsbehovet er lavt, og anleggsmidler utgjør under 10 prosent av totalbalansen ved utgangen av

2019. Dnk har tilfredsstillende likviditet på kort sikt, men er sårbar for vesentlige endringer i tilskudd og driftsaktiviteter.

KONTANTSTRØM

Likviditetsbeholdningen er i 2019 økt med kr 31,6 mill. Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter utgjør kr 48,6 mill og gir et uttrykk for inn- og utbetalinger i perioden.

ARBEIDSMILJØ

Ledelsen har fastsatt mål for HMS-arbeidet, og handlingsplan er utarbeidet på overordnet nivå. Bispedømmerådene er bedt om å utarbeide egne handlingsplaner. Arbeidsmiljøutvalg (AMU) og regionale AMU (RAMU) i alle bispedømmer og Kirkerådets sekretariat har jevnlig møter. Det foreligger oversikt over verneområder og verneombud.

Det er etablert rutiner for blant annet forebygging og håndtering av konflikter, revisjon av systematisk HMS-arbeid i bispedømmeråd, utarbeidelse av årsrapport for arbeidsmiljøutvalg og for sykefraværsoppfølging. Det er også utarbeidet mal for samordning av HMS-arbeid mellom bispedømmeråd og kirkelige fellesråd. Det ble i 2019 ikke rapportert til AMU om skader og alvorlige ulykker.

Sykefraværet i 2019 var på 4,8 prosent mot 5,4 prosent i 2018.

YTRE MILJØ

Dnk sin virksomhet er i all hovedsak tjenesteleveranser, og driften har en begrenset forurensende effekt på det ytre miljø. Ved innkjøp legges det vekt på miljøvennlige alternativer der det er mulig. Kirkerådet og syv av bispedømmene er Miljøfyrtårn-sertifiserte.

DISKRIMINERING

For alle ansatte ligger et generelt krav om medlemskap i Den norske kirke, men det er anledning til å søke om dispensasjon for enkelte stillinger. Ut over dette søkes mangfold både når det gjelder kjønn, seksuell orientering, etnisk bakgrunn og funksjonsevne.

LIKESTILLING

Likestilling blir tillagt vekt ved rekruttering og avlønning av ledere og medarbeidere i Dnk. Det arbeides løpende med informasjon og bevisstgjøring om aktuell likestillings- og diskrimineringslovgivning. I 2019 var det 40 prosent kvinner og 60 prosent menn blant de ansatte. Det var i 2019 33 prosent kvinner og 67 prosent menn i ledelsen (inkluderer Kirkerådets sekretariat, med direktør, assisterende direktør, direktører og seksjonssjefer, stiftsdirektører, avdelingsledere og personalsjefer på BDR). Blant biskopene er det 58 prosent kvinner og 42 prosent menn. Blant prostene er kjønnsfordelingen 71 prosent menn og 29 prosent kvinner. Blant Kirkerådets medlemmer er det 9 kvinner og 6 menn, der leder er kvinne og nestleder er mann.

FREMTIDIG UTVIKLING

Det er forventet at Stortinget vil sikre fremtidig forsvarlig drift av Dnk for å oppfylle Grunnlovens § 16. Dnk vil aktivt arbeide med å redusere kostnader og øke inntekter for å kunne oppfylle kirkens oppdrag. Det er gode muligheter for å oppfylle statens målsettinger for bevilgningen til Dnk i 2020, og det er grunnlag for fortsatt drift. Det jobbes aktivt med synkende dåps- og medlemstall samt utfordringer med rekruttering til kirkelige stillinger.

Oslo 26. mars 2020

Kristin Gunleiksrud Raaum
Leder

Harald Hegstad
Nestleder

Leif Christian Mæland Andersen
Kirkerådsmedlem

Karin-Elin Berg
Kirkerådsmedlem

Kjersti Brakestad Boge
Kirkerådsmedlem

Ole Kristian Bonden
Kirkerådsmedlem

Helga Haugland Byfuglien
Kirkerådsmedlem

Anne Berit Løvstad Evang
Kirkerådsmedlem

Anne Jorid Gjertsen
Kirkerådsmedlem

Agnes Sofie Gjeset
Kirkerådsmedlem

Linn Strømme Hummelvoll
Kirkerådsmedlem

Olav Myklebust
Kirkerådsmedlem

Jan Olav Olsen
Kirkerådsmedlem

Kari Helene Skog
Kirkerådsmedlem

Gunnar Winther
Kirkerådsmedlem

Ingrid Vad Nilsen
Direktør

RESULTATREGNSKAP

DEN NORSKE KIRKE

Beløp i 1000 kroner	Note	2019	2018
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Mottatt tilskudd	1	2 263 534	2 118 828
Annen driftsinntekt	1, 14	17 256	10 551
Sum driftsinntekter		2 280 790	2 129 378
Utbetalt tilskudd	2	571 127	505 786
Varer for videralg		377	292
Lønnskostnad	3, 4	1 415 449	1 379 389
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	4 784	4 780
Annen driftskostnad	3, 6, 11, 14	289 421	226 757
Sum driftskostnader		2 281 158	2 117 004
Driftsresultat		-368	12 375
Finansinntekter	7	17 042	11 326
Finanskostnader	7	58	49
Resultat av finansposter		16 985	11 276
Ordinært resultat		16 616	23 651
Årsresultat		16 616	23 651
OVERFØRINGER			
Benyttelse av bunden kapital	13	0	-6 200
Avsatt til annen egenkapital	13	16 616	29 851
Sum overføringer		16 616	23 651

BALANSE

DEN NORSKE KIRKE

Beløp i 1000 kroner	Note	2019	2018
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
IMMATERIELLE EIENDELER			
Medlemsregister/kirkebok	5	6 522	9 435
Sum immaterielle eiendeler		6 522	9 435
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Leilighet	5	2 854	1 200
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	5	6 081	7 703
Sum varige driftsmidler		8 935	8 903
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Lån til tilknyttet selskap	9	4 735	4 735
Investeringer i aksjer og andeler	8	246 970	19 024
Sum finansielle anleggsmidler		251 705	23 759
Sum anleggsmidler		267 162	42 096
OMLØPSMIDLER			
FORDRINGER			
Kundefordringer	11	9 248	4 968
Andre kortsiktige fordringer	10	7 863	11 329
Sum fordringer		17 111	16 297
INVESTERINGER			
Andre finansielle instrumenter		0	227 215
Sum investeringer		0	227 215
Bankinnskudd, kontanter o.l.	12	377 995	331 967
Sum omløpsmidler		395 106	575 479
Sum eiendeler		662 268	617 575

BALANSE

DEN NORSKE KIRKE

Beløp i 1000 kroner	Note	2019	2018
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Bunden kapital	13	18 900	18 900
Annen innskutt egenkapital	13	100 000	100 000
Sum innskutt egenkapital		118 900	118 900
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Annen egenkapital	13	192 461	105 845
Sum opptjent egenkapital		192 461	105 845
Sum egenkapital		311 361	224 745
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		35 997	67 413
Skyldig offentlige avgifter		77 235	73 086
Annen kortsiktig gjeld	10	237 675	252 332
Sum kortsiktig gjeld		350 907	392 831
Sum gjeld		350 907	392 831
Sum egenkapital og gjeld		662 268	617 575

BALANSE

DEN NORSKE KIRKE

Oslo, 26.03.2020

Styret i Den norske kirke

Kristin Gunleiksrud Raaum
Leder

Harald Hegstad
Nestleder

Leif Christian Mæland Andersen
Kirkerådsmedlem

Karin-Elin Berg
Kirkerådsmedlem

Kjersti Brakestad Boge
Kirkerådsmedlem

Ole Kristian Bonden
Kirkerådsmedlem

Helga Haugland Byfuglien
Kirkerådsmedlem

Anne Berit Løvstad Evang
Kirkerådsmedlem

Anne Jorid Gjertsen
Kirkerådsmedlem

Agnes Sofie Gjeset
Kirkerådsmedlem

Linn Strømme Hummelvoll
Kirkerådsmedlem

Olav Myklebust
Kirkerådsmedlem

Jan Olav Olsen
Kirkerådsmedlem

Kari Helene Skog
Kirkerådsmedlem

Gunnar Winther
Kirkerådsmedlem

Ingrid Vad Nilsen
Direktør

INDIREKTE KONTANTSTRØM

DEN NORSKE KIRKE

Beløp i 1000 kroner	Note	2019	2018
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER			
Resultat		16 616	23 651
Ordinære avskrivninger		4 784	4 780
Endring i kundefordringer		-4 280	-1 492
Endring i leverandørgjeld		-31 415	40 645
Endring i andre tidsavgrensningsposter		-7 042	35 369
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-21 336	102 953
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-1 904	-1 563
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer		-731	-2 215
Innbetalinger ved salg av andre investeringer		0	6 200
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-2 636	2 422
Innbetalinger av egenkapital		70 000	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		70 000	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		46 028	105 375
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. begynnel		331 967	226 592
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. slutt		377 995	331 967

REGELVERK

Årsregnskapet for Den norske kirke (Dnk) er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

I medhold av kirkeloven § 25 fjerde ledd har Kulturdepartementet gjort unntak fra regnskapslovens bestemmelser om regnskapsføring av pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader. Det er i forskrift fastsatt at Dnk sine pensjonsforpliktelser ikke skal føres i balansen, men utførlig opplyses om i note for å sikre relevant og nødvendig informasjon til regnskapsbrukere. Dnk er ikke skattepliktig.

BRUK AV ESTIMATER

Det er i begrenset omfang benyttet estimer og forutsetninger ved utarbeidelse av årsregnskapet for Dnk. Områder som i stor grad inneholder skønsmessige vurderinger, forutsetninger eller estimer som er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i note.

INNTEKTER

Inntekter består i det vesentligste av tilskudd fra staten, samt noe tilskudd fra andre virksomheter. Tilskuddene inntektsføres på vedtakstidspunktet eller ved oppfyllelse av andre vilkår gitt i vedtak til tilskuddene.

Øvrige inntekter består av salg av varer og tjenester, leieinntekter, gaver etc. Inntektsføring skjer på leveransetidspunkte .

LEASING

Foretaket har kun operasjonell leasing. Leasingutgifter kostnadsføres løpende som driftskostnad.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV OMLØPSMIDLER

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen.

Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

PENSJONER - YTELSESORDNING

Dnk har pensjonsforpliktelser finansiert med sikrede ordninger.

Det er i forskrift fastsatt av Kulturdepartementet den 4. oktober 2016 gitt fritak for bokføring av pensjonsforpliktelser for Dnk. Krav til noteopplysninger er opprettholdt og skal utarbeides i tråd med Norsk Regnskapsstandard 6 om pensjonskostnader. Pensjonsforpliktelsen og estimert pensjonskostnad iht aktuarberegningen framgår av note. Bokført pensjonskostnad svarer til betalt pensjonspremie og er klassifisert som lønnskostnader.

BETINGEDE UTFALL

Betingede utfall regnskapsføres når kostnaden anses sannsynlig og utfallet kan estimeres.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

NOTER

Beløp i notene er alle oppgitt i 1000 kroner.

Note 1 Driftsinntekter

Mottatt tilskudd:	2019	2018
Tilskudd fra statlige virksomheter	2 254 099	2 111 273
Tilskudd fra fylker og kommuner	6 043	5 188
Tilskudd fra organisasjoner og stiftelser	3 392	2 367
Sum	2 263 534	2 118 828
Annen driftsinntekt:		
Varesalg	1 614	1 465
Tjenestesalg	2 757	2 816
Leieinntekter m.m.	5 432	1 220
Andre inntekter inkl. periodiserte inntekter	7 453	5 050
Sum	17 256	10 551

I tillegg til beløpet ovenfor har Dnk mottatt et ekstraordinært tilskudd kr 70 mill til solvenspremie, jfr tildelingsbrev 18.12.19 fra BDF. Vi viser til utfyllende informasjon i note 13.

Note 2 Utbetalte tilskudd

Dnk har i 2019 utbetalt tilskudd kr 571 127' til ulike formål. Av dette utgjør 82,6 % tildelinger til fellesråd og sokn over hele landet. Tilskudd til fellesråd og sokn gis ut fra gitte fordelingsnøkler. 10,9 % av utbetalt tilskudd tildeles domkirkene og andre eksterne enheter. Resterende 6,5 % av utbetalt tilskudd gis til eksterne enheter etter søknader og andre avtaler.

Utbetalte tilskudd:	2019	2018
Trosopplæring	314 492	307 619
Diakoni	66 993	52 082
Undervisning	88 022	83 988
Kirkemusikk	2 201	2 445
Domkirker	5 295	5 138
Internasjonale økumeniske organisasjoner	9 034	8 671
Andre institusjoner og kirkelige formål	32 042	24 163
Opplysningsvesenets fond	4 464	4 787
Andre ideelle formål	48 584	16 894
Sum utbetalte tilskudd	571 127	505 786

Note 3 Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til direktør, styret og revisor

Lønnskostnader	2019	2018
Lønninger	1 034 647	1 017 535
Arbeidsgiveravgift	160 620	144 371
Pensjonskostnader	208 636	197 179
Andre ytelser	11 546	20 303
Sum lønnskostnader	1 415 449	1 379 389

I 2019 har Den norske kirke sysselsatt 1564 årsverk.

Ytelser til ledende personer	Direktør	Styret
Lønn	1 119	571
Pensjonskostnader	586	0
Annen godtgjørelse	0	0
Sum ytelser til ledende personer	1 705	571

Det er ikke inngått avtale om etterlønn, bonuser, lån, sikkerhetsstillelse o.l. til fordel for direktør eller styremedlemmer.

REVISOR

Kostnadsført revisjonshonorar inkludert MVA for 2019 utgjør kr 228'.

I tillegg kommer honorar for andre tjenester inkludert MVA med kr 38'.

Note 4 Ytelsespensjon

Den norske kirke (Dnk) er unntatt kravet om å balanseføre sikrede pensjonsforpliktelser.

Det vises til prinsippnote.

Dnk har ytelsespensjonsordning for sine ansatte gjennom Statens pensjonskasse.

I 2019 ble det innført ny offentlig tjenstepensjon hvor den ansatte må stå lenger i tjenesten.

Effekten vises som planendring i årets pensjonskostnad og pensjonsforpliktelsen.

Forventet turnover for ansatte under 50 år er redusert fra 9% til 4% og for ansatte over 50 år er redusert fra 5% til 3%.

Per 31.12.2019 var 1 822 personer knyttet til ordningen, av dette var 1 561 personer ansatt og 261 personer var pensjonister. Ordningen omfatter alderspensjon fra fylte 67 år og løper livsvarig. Ordningen inkluderer også uføre-, etterlatte- og barnepensjon.

Aktuarberegningen fra aktuarseksjonen i Statens pensjonskasse med forutsetninger per desember 2019 er lagt til grunn for presentasjon av Dnk sin pensjonsforpliktelse.

Beregning av årets pensjonskostnad:	2019	2018
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	84 567	107 003
Resultatført planendring i perioden	-282 965	0
Arbeidsgiveravgift	-31 477	12 985
Årets pensjonsopptjening	-229 875	119 989
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	59 531	53 993
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-87 766	-72 298
Årets finansposter	-28 235	-18 304
Sum årets pensjonskostnad	-258 110	101 684
Administrasjonskostnader	3 394	3 396
Årets pensjonskostnad inkl. adm.kostnad	-254 716	105 080
 Sum årets pensjonskostnader	 -254 716	 105 080

Netto pensjonsforpliktelse ved årets slutt	2019	2018
Pensjonsforpliktelse	2 511 889	2 453 671

Pensjonsmidler	-2 167 539	-1 938 732
Netto pensjonsforpliktelse	344 350	514 940
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	48 553	72 606
Netto pensjonsforpliktelse inkl. AGA	392 904	587 546

Pensjonsforpliktelse	2019	2018
Pensjonsforpliktelse ved årets begynnelse	2 453 671	2 364 674
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	84 567	107 003
Pensjonsutbetalinger	-45 086	-34 288
Rentekostnad	59 531	53 993
Planendring	-282 965	0
Aktuarmessig gevinst (tap) økonomiske forutsetninger	242 171	-37 711
Pensjonsforpliktelse ved årets slutt	2 511 889	2 453 671

Pensjonsmidler	2019	2018
Pensjonsmidler ved årets begynnelse	1 938 732	1 733 082
Administrasjonskostnader	-3 394	-3 396
Pensjonsutbetalinger	-45 086	-34 288
Innbetalinger pensjonspremie	253 143	186 402
Renteinntekt på pensjonsmidler	87 766	72 298
Aktuarmessig gevinst (tap) økonomiske forutsetninger	-63 622	-15 365
Pensjonsmidler ved årets slutt	2 167 539	1 938 732

Økonomiske forutsetninger	31.12.2019	31.12.2018
Diskonteringsrente	2,30%	2,60%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3,80%	4,30%
Årlig lønnsvekst	2,25%	2,75%
Årlig forventet regulering av alders- og etterlattepensjon over 67 år under utbetaling	1,25%	1,75%
Årlig forventet G-regulering, regulering av AFP, uføre- og etterlattepensjoner under 67 år	2,00%	2,50%

Demografiske data	31.12.2019	31.12.2018
Antall yrkesaktive	1 561	1 581
Gjennomsnittsalder - yrkesaktive	51	51
Sum pensjonsgrunnlag	991 614	987 870
Gjennomsnittlig lønn	635	625
Antall pensjonister	261	180
Antall oppsatte	0	0

Note 5 Anleggsmidler

	Medlemsregister/ Kirkebok	Driftsløsøre, inventar o.a. utsyr	Leilighet	Sum varige driftsmidler
Anskaffelseskost 01.01.2019	14 563	11 892	1 200	27 655
Tilgang	0	250	1 654	1 904
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2019	14 563	12 142	2 854	29 560
Akkumulerte avskrivninger	8 041	6 061	0	14 102
Bokført verdi per 31.12.2019	6 522	6 081	2 854	15 457
Årets avskrivninger	2 913	1 872	0	4 784
Avskrivningssatser	20 %	10-30%	0 %	

Note 6 Spesifikasjon av annen driftskostnad

	2019	2018
Tjenestereiser m.m.	56 259	55 430
Kjøp av tjenester	68 587	44 340
Informasjon og kommunikasjonsteknologi	46 356	49 283
Leie lokaler og utstyr	40 462	35 205
Kurs og seminar	25 871	18 964
Driftsmateriell m.m.	35 373	12 636
Oppvarming, renhold og renovasjon	4 297	4 162
Kontingenter	1 999	1 956
Vedlikehold	1 964	1 780
Honorarer for revisjon og andre tjenester	266	293
Andre driftskostnader	7 985	2 709
Sum annen driftskostnad	289 421	226 757

Andre driftskostnader består i hovedsak av telefonkostnader, reklame, forsikringer, representasjon og gaver.

Note 7 Spesifikasjon av finansposter

Finansinntekter	2019	2018
Renteinntekt	17 041	11 323
Finansinntekt (agio)	1	3
Sum finansinntekter	17 042	11 326
Finanskostnader	2019	2018
Rentekostnad	29	32
Finanskostnad (disagio)	29	17
Sum finanskostnader	58	49

Note 8 Langsiktige verdipapirer

	Anskaffelses kost	Balanseført verdi
Anleggsmidler		
Skrim Vann og Avløpsselskap AS: 1 aksje, 0,082% eierandel	12	12
Regionalt pilegrimssenter Stiklestad AS: 25 aksjer, 7,69% eierandel	13	13
Kirkepartner A/S: 420 aksjer, 48,95% eierandel	100	100
Den norske kirkes landsfond	18 900	18 900
Grieg Investor	152 946	152 946
Alfred Berg Pengemarked	75 000	75 000
Sum langsiktige verdipapirer	246 970	246 970

Den norske kirkes landsfond forvaltes av Alfred Berg Kapitalforvaltning med fordeling på aksjefond, rentefond og pengemarkedsfond. Markedsverdien av Den norske kirkes landsfond per 31.12.2019 er kr 22 105'. Markedsverdien av porteføljen i Grieg Investor er kr 161 483' og i Alfred Berg Pengemarked er kr 77 386'.

Note 9 Lån til tilknyttet selskap

Ansvarlig lån 4 735 innvilget 2018 til Kirkepartner AS. Rentesatsen er fastsatt til NIBOR 3 måneder + 2%. Nedbetaling av lånet starter i 2023 hvor lånet skal nedbetales som serielån med 1/2 av nominell hovedstol hvert år.

Note 10 Fordringer og gjeld

	2019	2018
Kortsiktige fordringer		
Avsetning refusjon sykelønn	2 854	4 941
Forskuddsbetalte kostnader	1 787	2 483
Annen fordring	3 196	3 906
Sum kortsiktige fordringer	7 837	11 329

	2019	2018
Kortsiktig gjeld		
Skyldig lønn og feriepenger	164 257	171 664
Skyldig pensjonspremie	5 013	30 000
Periodisert øremerket tilskudd	1 385	22 331
Annen gjeld	67 019	28 337
Sum kortsiktig gjeld	237 675	252 332

Note 11 Kundefordringer

	2019	2018
Kundefordringer til pålydende	9 248	5 624
Balanseført verdi av kundefordringer 31.12	9 248	5 624
Realiserte tap	0	10
Sum resultatførte tap på krav	0	10

Kostnadsført tap er klassifisert som annen driftskostnad i regnskapet.

Note 12 Bankinnskudd

Innestående midler på skattetrekkskonto (bundne midler) er per 31.12.2019 kr 46 379'.

Note 13 Egenkapital

	Bunden kapital	Innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr 31.12.2018	18 900	100 000	105 845	224 745
Pr 01.01.2019	18 900	100 000	105 845	224 745
Ekstraordinært tilskudd pensjon	0	0	70 000	70 000
Årets resultat	0	0	16 616	16 616
Pr 31.12.2019	18 900	100 000	192 461	311 361

Det har siden opprettelsen av rettssubjektet heftet usikkerhet om pensjonsutgiftene.

Over tid har det vist seg at utgiftene knyttet til solvens har vært høyere enn man hadde grunn til å tro ved tidspunkt for opprettelse.

På denne bakgrunn utbetalte departementet et ekstraordinært tilskudd til Kirkerådet desember 2019 for å ivareta disse utgiftene. I brevet fra Barne- og familiedepartementet 18. desember heter det:

" I utgangspunktet bør Dnk sjølv dekke utgiftene til solvenspremien. BDF foreslår likevel at staten medverker til å dekkje desse utgiftene for 2017-2019, på bakgrunn av tidspunktet for etablering av rettssubjektet og den korte levetida til rettssubjektet. Frå og med 2020 må Den norske kyrkja sjølv dekkja eventuell solvenspremie til SPK".

Note 14 Gravplassforvaltning

Det er i 2019 mottatt tilskudd på kr 4 000' til gravplassforvaltning. Det er ført prosjektrekskap for bruk av tilskuddet. Prosjektrekskapet viser et årsoverskudd på kr 15'

Gravplassforvaltning - prosjektrekskap	2019	2018
Mottatt tilskudd og andre inntekter	4 000	4 170
Lønn og godtgjørelse	3 432	3 267
Driftskostnader	553	746
Prosjektresultat	15	157

Note 15 Betingede utfall

Den norske kirke er ikke involvert i rettstvister og saksbehandling vedrørende omtvistede krav, herunder erstatningskrav.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Kristin Gunleiksrud Raaum

Leder

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5997-4-687496

IP: 88.90.xxx.xxx

2020-04-29 11:30:59Z

bankID

Anne Berit Løvstad Evang

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5998-4-811650

IP: 84.213.xxx.xxx

2020-04-29 12:03:26Z

bankID

Kari Helene Skog

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5997-4-891842

IP: 46.9.xxx.xxx

2020-04-29 12:04:44Z

bankID

Karin-Elin Berg

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5999-4-1341128

IP: 193.90.xxx.xxx

2020-04-29 12:07:36Z

bankID

Harald Hegstad

Nestleder

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5990-4-1647131

IP: 46.9.xxx.xxx

2020-04-29 13:37:47Z

bankID

Ole Kristian Bonden

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5999-4-1076039

IP: 81.167.xxx.xxx

2020-04-29 20:02:56Z

bankID

Jan Olav Olsen

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5995-4-76874

IP: 88.90.xxx.xxx

2020-04-30 07:36:43Z

bankID

Ingrid Vad Nilsen

Direktør

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5999-4-1336413

IP: 85.252.xxx.xxx

2020-04-30 08:01:24Z

bankID

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Kjersti Brakestad Boge

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5993-4-2301703

IP: 83.242.xxx.xxx

2020-04-30 10:29:50Z

bankID

Anne Jorid Gjertsen

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5999-4-2896641

IP: 77.18.xxx.xxx

2020-05-01 14:54:19Z

bankID

Linn Strømme Hummelvoll

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5993-4-2481471

IP: 81.166.xxx.xxx

2020-05-01 15:45:21Z

bankID

Helga Haugland Byfuglien

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5999-4-2932140

IP: 80.213.xxx.xxx

2020-05-01 16:06:49Z

bankID

Gunnar Winther

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5997-4-380947

IP: 89.151.xxx.xxx

2020-05-03 14:57:31Z

bankID

Agnes Sofie Engen Gjeset

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5999-4-1962039

IP: 46.230.xxx.xxx

2020-05-04 08:03:10Z

bankID

Olav Myklebust

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5993-4-2756553

IP: 185.45.xxx.xxx

2020-05-04 15:19:15Z

bankID

Leif Christian Mæland Andersen

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5997-4-1361952

IP: 84.212.xxx.xxx

2020-05-10 17:15:04Z

bankID

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Building a better
working world

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6A, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til Kirkerådet i Rettssubjektet Den Norske Kirke

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Rettssubjektet Den Norske Kirke som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av rettssubjektets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i rettssubjektets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Kirkerådet og direktøren (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til rettssubjektets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig

dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av rettssubjektets interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om rettssubjektets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at rettssubjektets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av rettssubjektets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 20. mai 2020
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Kjetil Andersen

Statsautorisert revisor

På vegne av: Kjetil Andersen

Serienummer: 9578-5992-4-2398085

IP: 37.191.xxx.xxx

2020-05-20 10:49:11Z

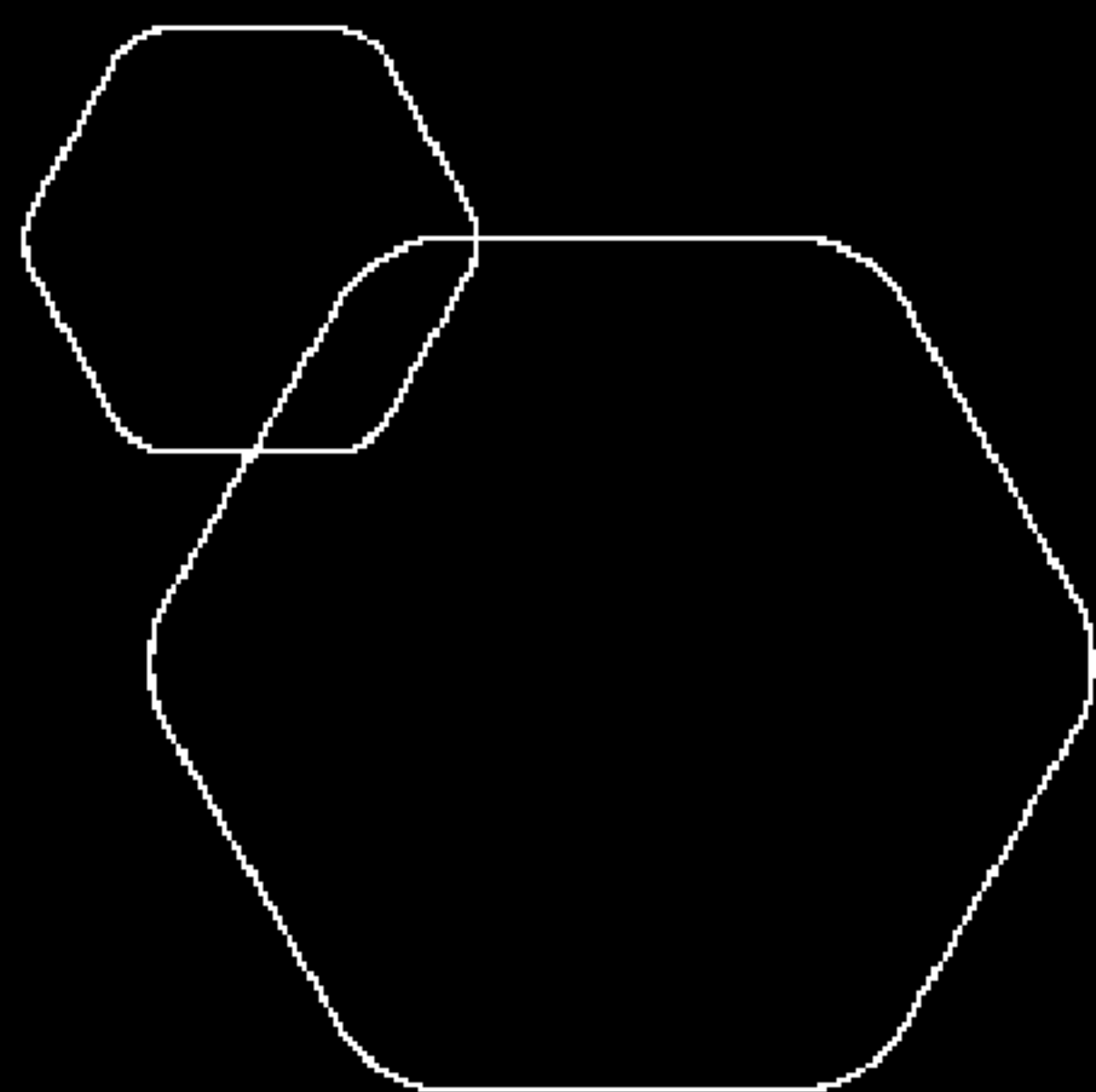
Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

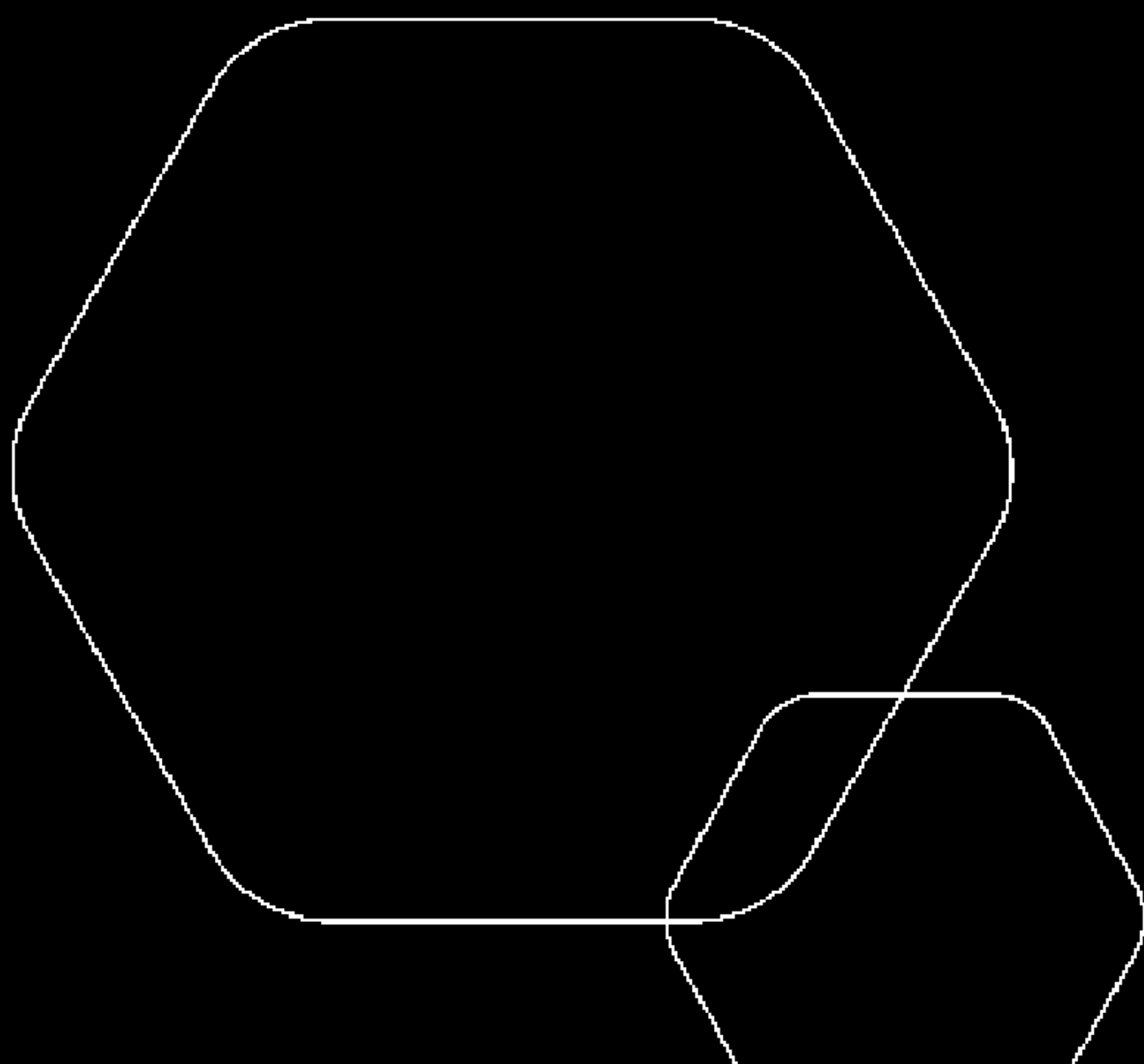
Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - **<https://penneo.com/validate>**

Årsregnskap 2019

Den norske kirke

Org.nr.: 818 066 872

OM VIRKSOMHETEN

Rettssubjektet Den norske kirke (Dnk) omfatter den tidligere statlige virksomheten av trossamfunnet Den norske kirke.

Det følger av Kirkelovens § 25 at «Kirkerådet har ansvaret for at økonomiforvaltningen og økonomistyringen av de midlene som Kirkemøtet disponerer, er forsvarlig. Kirkerådet fastsetter regnskapet. For regnskapet gjelder regnskapsloven om ikke departementet har fastsatt andre bestemmelser i forskrift. Kirkerådet skal ha en daglig leder av virksomheten.» Kulturdepartementet har i tillegg fastsatt «Forskrift om rekneskapsføring av pensjonsutgifter for Den norske kyrkja (rettssubjektet Den norske kyrkja)».

Formålet med rammebevilgningen fra Barne- og familiedepartementet (BFD) er å støtte opp under Den norske kirke som folkekirke i samsvar med Grunnloven § 16. Fra dette er det utledet følgende mål for anvendelsen av midlene:

- Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke.
- Den norske kirke skal ha en oppslutning som bekrefter dens karakter som folkekirke.
- Den norske kirke skal formidle evangelisk-luthersk tro og tradisjon og tilby trosopplæring til alle dømte barn.
- Den norske kirke skal være organisert i samsvar med demokratiske prinsipper og verdier.
-

Ved utgangen av 2019 hadde Den norske kirke 3 826 974 medlemmer og tilhørige, hvorav 3 683 199 er bosatt i Norge. Dette utgjør ca 69 prosent av den norske befolkningen. Dnk skal sørge for prestedtjeneste til alle 1 193 sokn, i tillegg kommer det syv døvemenigheter, Bymenigheten Sandnes, Saemien Åålmege og Svalbard kirke. Videre er den landsdekkende døvekirken organisert som et eget prosti. Dnk skal også forvalte medlemsregister, gi faglig og økonomisk støtte til trosopplæring og annen trosformidling og diakonalt arbeid, samt ivareta det kirkelige demokrati som sine hovedaktiviteter. Det er ved utgangen av 2019 totalt 1 564 faste årsverk i Dnk, hvorav 1 300 er prester, 243 er ansatte i fag- og administrative stillinger og 21 årsverk er andre stillinger.

I Statsbudsjettet for 2019 er det bevilget tilskudd til Dnk som tilsvarer et aktivitetsnivå tilsvarende som i 2018. Kirkerådet fordeler tilskuddet videre til oppgaver som utføres i regi av Kirkerådet og bispedømmene. Tilskuddet har i sin helhet gått til finansiering av virksomheten og videreformidling av tilskudd til eksterne mottakere i sokn, fellesråd eller andre i tråd med vedtak og avtaler.

De 11 bispedømmene har hvert sitt kontor, med hver sin stiftsdirektør som daglig leder. Bispedømmekontorene ligger i Fredrikstad, Oslo, Hamar, Tønsberg, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Molde, Trondheim, Bodø og Tromsø. Kirkerådet har sin virksomhet i Oslo, mens avdeling for samisk kirkeliv er lokalisert i Tromsø. Svalbard kirke er lokalisert på Svalbard.

Kirkerådet mener at årsregnskapet og balansen med noter gir et rettviseende bilde av organisasjonens stilling og resultat. Det er heller ikke etter regnskapsperiodens utgang inntrådt forhold som etter ledelsens syn har betydning ved bedømmelse av regnskapet.

RISIKO OG RISIKOSTYRING

Ulike deler av Dnk sin virksomhet er utsatt for ulik grad av risiko. Dette gjelder både risikostyring for Dnk og finansiell risiko:

RISIKOSTYRING I DNK

Dnk er avhengig av et godt omdømme for å sikre troverdighet og opprettholde tillit blant medlemmene i Den norske kirke, lovgivende og bevilgende myndigheter, i samfunnet og for å sikre fremtidig rekruttering.

For den samlede driften og for større prosjekter blir det gjort egne risikoanalyser som ligger til grunn for planlegging og risikostyring.

Dnk gjennomfører årlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) av hele Dnk sin drift innenfor fem områder: Økonomiske rammer, kapitalforvaltning og likviditetsstyring, Internkontroll og økonomiforvaltning, HMS og arbeidsgiver, Plan- og måloppnåelse, og Personvern.

Finansiell risiko

Dnk er i tett dialog med bevilgende myndigheter for å sikre tilstrekkelig driftskapital og tilfredsstillende likviditet. Det er noe risiko knyttet til resultateffekt av svingning i kostnadsnivå på pensjonspremien, og da spesielt effekten av solvenspremien. BFD besluttet i 2019 å bidra til å dekke solvensutgiftene 2017-2019 ved å øke rammebevilgningen for 2019 med kr 70 mill. Fra og med statsbudsjettet 2020 må Dnk selv dekke eventuell solvenspremie til SPK.

Dnk har inntil 2019 plassert ledig kapital hovedsakelig i bank og i pengemarkedsfond. Kirkerådet vedtok i 2018 en mer offensiv investeringsstrategi som ble implementert våren 2019. Dette er i henhold til investeringsstrategi for Den norske kirkes kapital og tilhørende retningslinjer vedtatt i Kirkerådssak 09/18. Kr 153 mill ble 28.mars plassert i en fondsportefølje bestående av 30% aksjer, 60% obligasjon og 10% pengemarked. For å optimalisere avkastningen har Dnk således valgt å ta noe høyere risiko enn hva man hadde tidligere. Ved å spre plasseringen i ulike aktivaklasser og mellom globale og norske markeder er risikoen dempet. Ved utgangen av 2019 var markedsverdien til porteføljen steget med kr 8,5 mill til kr 161,5 mill. I regnskapet er porteføljen vurdert til laveste verdi (anskaffelseskost).

ÅRSREGNSKAPET

Dnk skal i tråd med Kirkelovens § 25 føre regnskap etter Regnskapslovens regler for øvrige foretak, men med unntak for føring av pensjonsordning. Unntaket er hjemlet i egen forskrift. 2019 er det tredje regnskapsåret for Dnk.

RESULTAT

Ansvar for tros- og livssynsområdet ble i mai 2019 overført fra Kulturdepartementet til BFD. Dnk mottar det vesentligste av tilskudd til driften fra BFD. I tillegg mottar Dnk noe tilskudd fra Justisdepartementet til drift av Svalbard kirke. Øvrige tilskudd mottas fra Opplysningsvesenets fond og andre offentlige virksomheter.

Om lag 75 prosent av tilskuddet tildeles egen virksomhet for å dekke lønns- og driftskostnader, og om lag 25 prosent er tilskudd som videreformidles til eksterne mottakere.

Samlede inntekter for Den norske kirke ble i 2019 kr 2 280,8 mill og som i all vesentlighet er statlige tilskudd. Utbetalte tilskudd utgjorde i 2019 kr 571,1 mill, varesalg kr 0,4 mill, samlede lønnskostnader kr 1 415,4 mill og avskrivninger kr 4,8 mill. Øvrige driftskostnader beløp seg til kr 289,4 mill og netto finansinntekter ble kr 17,0 mill.

Den norske kirke har i 2019 styrt sitt aktivitetsnivå innenfor tildelte rammer. Videreføring av mindreforbruk fra hver enhet i 2018, god økonomisk styring samt ekstra tilskudd til dekning av pensjonskostnadene har gitt et årsresultat på kr 16,6 mill.

For 2020 har Stortinget vedtatt et tilskudd som gir rom for å videreføre Den norske kirke sitt aktivitetsnivå fra 2019.

BALANSE

Egenkapitalen per 31. desember 2019 er økt med kr 86,6 mill og utgjør nå kr 311,4 mill. Pr 31.12.2018 var egenkapitalen tilsvarende kr 224,7 mill.

Departementet bevilget i desember 2019 kr 70 mill til å dekke deler av pensjonspremiens solvensdel. Dette ekstraordinære tilskuddet er ført som egenkapitaltilskudd.

Totalkapitalen er per 31. desember 2019 på kr 662,2 mill. Likvide midler er på kr 605,9 mill.

Investeringsbehovet er lavt, og anleggsmidler utgjør under 10 prosent av totalbalansen ved utgangen av

2019. Dnk har tilfredsstillende likviditet på kort sikt, men er sårbar for vesentlige endringer i tilskudd og driftsaktiviteter.

KONTANTSTRØM

Likviditetsbeholdningen er i 2019 økt med kr 31,6 mill. Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter utgjør kr 48,6 mill og gir et uttrykk for inn- og utbetalinger i perioden.

ARBEIDSMILJØ

Ledelsen har fastsatt mål for HMS-arbeidet, og handlingsplan er utarbeidet på overordnet nivå. Bispedømmerådene er bedt om å utarbeide egne handlingsplaner. Arbeidsmiljøutvalg (AMU) og regionale AMU (RAMU) i alle bispedømmer og Kirkerådets sekretariat har jevnlig møter. Det foreligger oversikt over verneområder og verneombud.

Det er etablert rutiner for blant annet forebygging og håndtering av konflikter, revisjon av systematisk HMS-arbeid i bispedømmeråd, utarbeidelse av årsrapport for arbeidsmiljøutvalg og for sykefraværsoppfølging. Det er også utarbeidet mal for samordning av HMS-arbeid mellom bispedømmeråd og kirkelige fellesråd. Det ble i 2019 ikke rapportert til AMU om skader og alvorlige ulykker.

Sykefraværet i 2019 var på 4,8 prosent mot 5,4 prosent i 2018.

YTRE MILJØ

Dnk sin virksomhet er i all hovedsak tjenesteleveranser, og driften har en begrenset forurensende effekt på det ytre miljø. Ved innkjøp legges det vekt på miljøvennlige alternativer der det er mulig. Kirkerådet og syv av bispedømmene er Miljøfyrtårn-sertifiserte.

DISKRIMINERING

For alle ansatte ligger et generelt krav om medlemskap i Den norske kirke, men det er anledning til å søke om dispensasjon for enkelte stillinger. Ut over dette søkes mangfold både når det gjelder kjønn, seksuell orientering, etnisk bakgrunn og funksjonsevne.

LIKESTILLING

Likestilling blir tillagt vekt ved rekruttering og avlønning av ledere og medarbeidere i Dnk. Det arbeides løpende med informasjon og bevisstgjøring om aktuell likestillings- og diskrimineringslovgivning. I 2019 var det 40 prosent kvinner og 60 prosent menn blant de ansatte. Det var i 2019 33 prosent kvinner og 67 prosent menn i ledelsen (inkluderer Kirkerådets sekretariat, med direktør, assisterende direktør, direktører og seksjonssjefer, stiftsdirektører, avdelingsledere og personalsjefer på BDR). Blant biskopene er det 58 prosent kvinner og 42 prosent menn. Blant prostene er kjønnsfordelingen 71 prosent menn og 29 prosent kvinner. Blant Kirkerådets medlemmer er det 9 kvinner og 6 menn, der leder er kvinne og nestleder er mann.

FREMTIDIG UTVIKLING

Det er forventet at Stortinget vil sikre fremtidig forsvarlig drift av Dnk for å oppfylle Grunnlovens § 16. Dnk vil aktivt arbeide med å redusere kostnader og øke inntekter for å kunne oppfylle kirkens oppdrag. Det er gode muligheter for å oppfylle statens målsettinger for bevilgningen til Dnk i 2020, og det er grunnlag for fortsatt drift. Det jobbes aktivt med synkende dåps- og medlemstall samt utfordringer med rekruttering til kirkelige stillinger.

Oslo 26. mars 2020

Kristin Gunleiksrud Raaum
Leder

Harald Hegstad
Nestleder

Leif Christian Mæland Andersen
Kirkerådsmedlem

Karin-Elin Berg
Kirkerådsmedlem

Kjersti Brakestad Boge
Kirkerådsmedlem

Ole Kristian Bonden
Kirkerådsmedlem

Helga Haugland Byfuglien
Kirkerådsmedlem

Anne Berit Løvstad Evang
Kirkerådsmedlem

Anne Jorid Gjertsen
Kirkerådsmedlem

Agnes Sofie Gjeset
Kirkerådsmedlem

Linn Strømme Hummelvoll
Kirkerådsmedlem

Olav Myklebust
Kirkerådsmedlem

Jan Olav Olsen
Kirkerådsmedlem

Kari Helene Skog
Kirkerådsmedlem

Gunnar Winther
Kirkerådsmedlem

Ingrid Vad Nilsen
Direktør

RESULTATREGNSKAP

DEN NORSKE KIRKE

Beløp i 1000 kroner	Note	2019	2018
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Mottatt tilskudd	1	2 263 534	2 118 828
Annen driftsinntekt	1, 14	17 256	10 551
Sum driftsinntekter		2 280 790	2 129 378
Utbetalt tilskudd	2	571 127	505 786
Varer for videralg		377	292
Lønnskostnad	3, 4	1 415 449	1 379 389
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	4 784	4 780
Annen driftskostnad	3, 6, 11, 14	289 421	226 757
Sum driftskostnader		2 281 158	2 117 004
Driftsresultat		-368	12 375
Finansinntekter	7	17 042	11 326
Finanskostnader	7	58	49
Resultat av finansposter		16 985	11 276
Ordinært resultat		16 616	23 651
Årsresultat		16 616	23 651
OVERFØRINGER			
Benyttelse av bunden kapital	13	0	-6 200
Avsatt til annen egenkapital	13	16 616	29 851
Sum overføringer		16 616	23 651

BALANSE

DEN NORSKE KIRKE

Beløp i 1000 kroner	Note	2019	2018
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
IMMATERIELLE EIENDELER			
Medlemsregister/kirkebok	5	6 522	9 435
Sum immaterielle eiendeler		6 522	9 435
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Leilighet	5	2 854	1 200
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	5	6 081	7 703
Sum varige driftsmidler		8 935	8 903
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Lån til tilknyttet selskap	9	4 735	4 735
Investeringer i aksjer og andeler	8	246 970	19 024
Sum finansielle anleggsmidler		251 705	23 759
Sum anleggsmidler		267 162	42 096
OMLØPSMIDLER			
FORDRINGER			
Kundefordringer	11	9 248	4 968
Andre kortsiktige fordringer	10	7 863	11 329
Sum fordringer		17 111	16 297
INVESTERINGER			
Andre finansielle instrumenter		0	227 215
Sum investeringer		0	227 215
Bankinnskudd, kontanter o.l.	12	377 995	331 967
Sum omløpsmidler		395 106	575 479
Sum eiendeler		662 268	617 575

BALANSE

DEN NORSKE KIRKE

Beløp i 1000 kroner	Note	2019	2018
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Bunden kapital	13	18 900	18 900
Annen innskutt egenkapital	13	100 000	100 000
Sum innskutt egenkapital		118 900	118 900
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Annen egenkapital	13	192 461	105 845
Sum opptjent egenkapital		192 461	105 845
Sum egenkapital		311 361	224 745
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		35 997	67 413
Skyldig offentlige avgifter		77 235	73 086
Annen kortsiktig gjeld	10	237 675	252 332
Sum kortsiktig gjeld		350 907	392 831
Sum gjeld		350 907	392 831
Sum egenkapital og gjeld		662 268	617 575

BALANSE

DEN NORSKE KIRKE

Oslo, 26.03.2020

Styret i Den norske kirke

Kristin Gunleiksrud Raaum
Leder

Harald Hegstad
Nestleder

Leif Christian Mæland Andersen
Kirkerådsmedlem

Karin-Elin Berg
Kirkerådsmedlem

Kjersti Brakestad Boge
Kirkerådsmedlem

Ole Kristian Bonden
Kirkerådsmedlem

Helga Haugland Byfuglien
Kirkerådsmedlem

Anne Berit Løvstad Evang
Kirkerådsmedlem

Anne Jorid Gjertsen
Kirkerådsmedlem

Agnes Sofie Gjeset
Kirkerådsmedlem

Linn Strømme Hummelvoll
Kirkerådsmedlem

Olav Myklebust
Kirkerådsmedlem

Jan Olav Olsen
Kirkerådsmedlem

Kari Helene Skog
Kirkerådsmedlem

Gunnar Winther
Kirkerådsmedlem

Ingrid Vad Nilsen
Direktør

INDIREKTE KONTANTSTRØM

DEN NORSKE KIRKE

Beløp i 1000 kroner	Note	2019	2018
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER			
Resultat		16 616	23 651
Ordinære avskrivninger		4 784	4 780
Endring i kundefordringer		-4 280	-1 492
Endring i leverandørgjeld		-31 415	40 645
Endring i andre tidsavgrensningsposter		-7 042	35 369
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-21 336	102 953
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-1 904	-1 563
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer		-731	-2 215
Innbetalinger ved salg av andre investeringer		0	6 200
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-2 636	2 422
Innbetalinger av egenkapital		70 000	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		70 000	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		46 028	105 375
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. begynnel		331 967	226 592
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. slutt		377 995	331 967

REGELVERK

Årsregnskapet for Den norske kirke (Dnk) er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

I medhold av kirkeloven § 25 fjerde ledd har Kulturdepartementet gjort unntak fra regnskapslovens bestemmelser om regnskapsføring av pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader. Det er i forskrift fastsatt at Dnk sine pensjonsforpliktelser ikke skal føres i balansen, men utførlig opplyses om i note for å sikre relevant og nødvendig informasjon til regnskapsbrukere. Dnk er ikke skattepliktig.

BRUK AV ESTIMATER

Det er i begrenset omfang benyttet estimer og forutsetninger ved utarbeidelse av årsregnskapet for Dnk. Områder som i stor grad inneholder skønsmessige vurderinger, forutsetninger eller estimer som er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i note.

INNTEKTER

Inntekter består i det vesentligste av tilskudd fra staten, samt noe tilskudd fra andre virksomheter. Tilskuddene inntektsføres på vedtakstidspunktet eller ved oppfyllelse av andre vilkår gitt i vedtak til tilskuddene.

Øvrige inntekter består av salg av varer og tjenester, leieinntekter, gaver etc. Inntektsføring skjer på leveransetidspunkte .

LEASING

Foretaket har kun operasjonell leasing. Leasingutgifter kostnadsføres løpende som driftskostnad.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV OMLØPSMIDLER

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen.

Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

PENSJONER - YTELSESORDNING

Dnk har pensjonsforpliktelser finansiert med sikrede ordninger.

Det er i forskrift fastsatt av Kulturdepartementet den 4. oktober 2016 gitt fritak for bokføring av pensjonsforpliktelser for Dnk. Krav til noteopplysninger er opprettholdt og skal utarbeides i tråd med Norsk Regnskapsstandard 6 om pensjonskostnader. Pensjonsforpliktelsen og estimert pensjonskostnad iht aktuarberegningen framgår av note. Bokført pensjonskostnad svarer til betalt pensjonspremie og er klassifisert som lønnskostnader.

BETINGEDE UTFALL

Betingede utfall regnskapsføres når kostnaden anses sannsynlig og utfallet kan estimeres.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

NOTER

Beløp i notene er alle oppgitt i 1000 kroner.

Note 1 Driftsinntekter

Mottatt tilskudd:	2019	2018
Tilskudd fra statlige virksomheter	2 254 099	2 111 273
Tilskudd fra fylker og kommuner	6 043	5 188
Tilskudd fra organisasjoner og stiftelser	3 392	2 367
Sum	2 263 534	2 118 828
Annen driftsinntekt:		
Varesalg	1 614	1 465
Tjenestesalg	2 757	2 816
Leieinntekter m.m.	5 432	1 220
Andre inntekter inkl. periodiserte inntekter	7 453	5 050
Sum	17 256	10 551

I tillegg til beløpet ovenfor har Dnk mottatt et ekstraordinært tilskudd kr 70 mill til solvenspremie, jfr tildelingsbrev 18.12.19 fra BDF. Vi viser til utfyllende informasjon i note 13.

Note 2 Utbetalte tilskudd

Dnk har i 2019 utbetalt tilskudd kr 571 127' til ulike formål. Av dette utgjør 82,6 % tildelinger til fellesråd og sokn over hele landet. Tilskudd til fellesråd og sokn gis ut fra gitte fordelingsnøkler. 10,9 % av utbetalt tilskudd tildeles domkirkene og andre eksterne enheter. Resterende 6,5 % av utbetalt tilskudd gis til eksterne enheter etter søknader og andre avtaler.

Utbetalte tilskudd:	2019	2018
Trosopplæring	314 492	307 619
Diakoni	66 993	52 082
Undervisning	88 022	83 988
Kirkemusikk	2 201	2 445
Domkirker	5 295	5 138
Internasjonale økumeniske organisasjoner	9 034	8 671
Andre institusjoner og kirkelige formål	32 042	24 163
Opplysningsvesenets fond	4 464	4 787
Andre ideelle formål	48 584	16 894
Sum utbetalte tilskudd	571 127	505 786

Note 3 Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til direktør, styret og revisor

Lønnskostnader	2019	2018
Lønninger	1 034 647	1 017 535
Arbeidsgiveravgift	160 620	144 371
Pensjonskostnader	208 636	197 179
Andre ytelser	11 546	20 303
Sum lønnskostnader	1 415 449	1 379 389

I 2019 har Den norske kirke sysselsatt 1564 årsverk.

Ytelser til ledende personer	Direktør	Styret
Lønn	1 119	571
Pensjonskostnader	586	0
Annen godtgjørelse	0	0
Sum ytelser til ledende personer	1 705	571

Det er ikke inngått avtale om etterlønn, bonuser, lån, sikkerhetsstillelse o.l. til fordel for direktør eller styremedlemmer.

REVISOR

Kostnadsført revisjonshonorar inkludert MVA for 2019 utgjør kr 228'.

I tillegg kommer honorar for andre tjenester inkludert MVA med kr 38'.

Note 4 Ytelsespensjon

Den norske kirke (Dnk) er unntatt kravet om å balanseføre sikrede pensjonsforpliktelser.

Det vises til prinsippnote.

Dnk har ytelsespensjonsordning for sine ansatte gjennom Statens pensjonskasse.

I 2019 ble det innført ny offentlig tjenstepensjon hvor den ansatte må stå lenger i tjenesten.

Effekten vises som planendring i årets pensjonskostnad og pensjonsforpliktelsen.

Forventet turnover for ansatte under 50 år er redusert fra 9% til 4% og for ansatte over 50 år er redusert fra 5% til 3%.

Per 31.12.2019 var 1 822 personer knyttet til ordningen, av dette var 1 561 personer ansatt og 261 personer var pensjonister. Ordningen omfatter alderspensjon fra fylte 67 år og løper livsvarig. Ordningen inkluderer også uføre-, etterlatte- og barnepensjon.

Aktuarberegningen fra aktuarseksjonen i Statens pensjonskasse med forutsetninger per desember 2019 er lagt til grunn for presentasjon av Dnk sin pensjonsforpliktelse.

Beregning av årets pensjonskostnad:	2019	2018
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	84 567	107 003
Resultatført planendring i perioden	-282 965	0
Arbeidsgiveravgift	-31 477	12 985
Årets pensjonsopptjening	-229 875	119 989
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	59 531	53 993
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-87 766	-72 298
Årets finansposter	-28 235	-18 304
Sum årets pensjonskostnad	-258 110	101 684
Administrasjonskostnader	3 394	3 396
Årets pensjonskostnad inkl. adm.kostnad	-254 716	105 080
 Sum årets pensjonskostnader	 -254 716	 105 080

Netto pensjonsforpliktelse ved årets slutt	2019	2018
Pensjonsforpliktelse	2 511 889	2 453 671

Pensjonsmidler	-2 167 539	-1 938 732
Netto pensjonsforpliktelse	344 350	514 940
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	48 553	72 606
Netto pensjonsforpliktelse inkl. AGA	392 904	587 546

Pensjonsforpliktelse	2019	2018
Pensjonsforpliktelse ved årets begynnelse	2 453 671	2 364 674
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	84 567	107 003
Pensjonsutbetalinger	-45 086	-34 288
Rentekostnad	59 531	53 993
Planendring	-282 965	0
Aktuarmessig gevinst (tap) økonomiske forutsetninger	242 171	-37 711
Pensjonsforpliktelse ved årets slutt	2 511 889	2 453 671

Pensjonsmidler	2019	2018
Pensjonsmidler ved årets begynnelse	1 938 732	1 733 082
Administrasjonskostnader	-3 394	-3 396
Pensjonsutbetalinger	-45 086	-34 288
Innbetalinger pensjonspremie	253 143	186 402
Renteinntekt på pensjonsmidler	87 766	72 298
Aktuarmessig gevinst (tap) økonomiske forutsetninger	-63 622	-15 365
Pensjonsmidler ved årets slutt	2 167 539	1 938 732

Økonomiske forutsetninger	31.12.2019	31.12.2018
Diskonteringsrente	2,30%	2,60%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3,80%	4,30%
Årlig lønnsvekst	2,25%	2,75%
Årlig forventet regulering av alders- og etterlattepensjon over 67 år under utbetaling	1,25%	1,75%
Årlig forventet G-regulering, regulering av AFP, uføre- og etterlattepensjoner under 67 år	2,00%	2,50%

Demografiske data	31.12.2019	31.12.2018
Antall yrkesaktive	1 561	1 581
Gjennomsnittsalder - yrkesaktive	51	51
Sum pensjonsgrunnlag	991 614	987 870
Gjennomsnittlig lønn	635	625
Antall pensjonister	261	180
Antall oppsatte	0	0

Note 5 Anleggsmidler

	Medlemsregister/ Kirkebok	Driftsløsøre, inventar o.a. utsyr	Leilighet	Sum varige driftsmidler
Anskaffelseskost 01.01.2019	14 563	11 892	1 200	27 655
Tilgang	0	250	1 654	1 904
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2019	14 563	12 142	2 854	29 560
Akkumulerte avskrivninger	8 041	6 061	0	14 102
Bokført verdi per 31.12.2019	6 522	6 081	2 854	15 457
Årets avskrivninger	2 913	1 872	0	4 784
Avskrivningssatser	20 %	10-30%	0 %	

Note 6 Spesifikasjon av annen driftskostnad

	2019	2018
Tjenestereiser m.m.	56 259	55 430
Kjøp av tjenester	68 587	44 340
Informasjon og kommunikasjonsteknologi	46 356	49 283
Leie lokaler og utstyr	40 462	35 205
Kurs og seminar	25 871	18 964
Driftsmateriell m.m.	35 373	12 636
Oppvarming, renhold og renovasjon	4 297	4 162
Kontingenter	1 999	1 956
Vedlikehold	1 964	1 780
Honorarer for revisjon og andre tjenester	266	293
Andre driftskostnader	7 985	2 709
Sum annen driftskostnad	289 421	226 757

Andre driftskostnader består i hovedsak av telefonkostnader, reklame, forsikringer, representasjon og gaver.

Note 7 Spesifikasjon av finansposter

Finansinntekter	2019	2018
Renteinntekt	17 041	11 323
Finansinntekt (agio)	1	3
Sum finansinntekter	17 042	11 326
 Finanskostnader	 2019	 2018
Rentekostnad	29	32
Finanskostnad (disagio)	29	17
Sum finanskostnader	58	49

Note 8 Langsiktige verdipapirer

	Anskaffelses kost	Balanseført verdi
Anleggsmidler		
Skrim Vann og Avløpsselskap AS: 1 aksje, 0,082% eierandel	12	12
Regionalt pilegrimssenter Stiklestad AS: 25 aksjer, 7,69% eierandel	13	13
Kirkepartner A/S: 420 aksjer, 48,95% eierandel	100	100
Den norske kirkes landsfond	18 900	18 900
Grieg Investor	152 946	152 946
Alfred Berg Pengemarked	75 000	75 000
Sum langsiktige verdipapirer	246 970	246 970

Den norske kirkes landsfond forvaltes av Alfred Berg Kapitalforvaltning med fordeling på aksjefond, rentefond og pengemarkedsfond. Markedsverdien av Den norske kirkes landsfond per 31.12.2019 er kr 22 105'. Markedsverdien av porteføljen i Grieg Investor er kr 161 483' og i Alfred Berg Pengemarked er kr 77 386'.

Note 9 Lån til tilknyttet selskap

Ansvarlig lån 4 735 innvilget 2018 til Kirkepartner AS. Rentesatsen er fastsatt til NIBOR 3 måneder + 2%. Nedbetaling av lånet starter i 2023 hvor lånet skal nedbetales som serielån med 1/2 av nominell hovedstol hvert år.

Note 10 Fordringer og gjeld

	2019	2018
Kortsiktige fordringer		
Avsetning refusjon sykelønn	2 854	4 941
Forskuddsbetalte kostnader	1 787	2 483
Annen fordring	3 196	3 906
Sum kortsiktige fordringer	7 837	11 329

	2019	2018
Kortsiktig gjeld		
Skyldig lønn og feriepenger	164 257	171 664
Skyldig pensjonspremie	5 013	30 000
Periodisert øremerket tilskudd	1 385	22 331
Annen gjeld	67 019	28 337
Sum kortsiktig gjeld	237 675	252 332

Note 11 Kundefordringer

	2019	2018
Kundefordringer til pålydende	9 248	5 624
Balanseført verdi av kundefordringer 31.12	9 248	5 624
Realiserte tap	0	10
Sum resultatførte tap på krav	0	10

Kostnadsført tap er klassifisert som annen driftskostnad i regnskapet.

Note 12 Bankinnskudd

Innestående midler på skattetrekkskonto (bundne midler) er per 31.12.2019 kr 46 379'.

Note 13 Egenkapital

	Bunden kapital	Innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr 31.12.2018	18 900	100 000	105 845	224 745
Pr 01.01.2019	18 900	100 000	105 845	224 745
Ekstraordinært tilskudd pensjon	0	0	70 000	70 000
Årets resultat	0	0	16 616	16 616
Pr 31.12.2019	18 900	100 000	192 461	311 361

Det har siden opprettelsen av rettssubjektet heftet usikkerhet om pensjonsutgiftene.

Over tid har det vist seg at utgiftene knyttet til solvens har vært høyere enn man hadde grunn til å tro ved tidspunkt for opprettelse.

På denne bakgrunn utbetalte departementet et ekstraordinært tilskudd til Kirkerådet desember 2019 for å ivareta disse utgiftene. I brevet fra Barne- og familiedepartementet 18. desember heter det:

" I utgangspunktet bør Dnk selv dekke utgiftene til solvenspremien. BDF foreslår likevel at staten medverker til å dekkje desse utgiftene for 2017-2019, på bakgrunn av tidspunktet for etablering av rettssubjektet og den korte levetida til rettssubjektet. Frå og med 2020 må Den norske kyrkja sjølv dekkja eventuell solvenspremie til SPK".

Note 14 Gravplassforvaltning

Det er i 2019 mottatt tilskudd på kr 4 000' til gravplassforvaltning. Det er ført prosjektrekskap for bruk av tilskuddet. Prosjektrekskapet viser et årsoverskudd på kr 15'

Gravplassforvaltning - prosjektrekskap	2019	2018
Mottatt tilskudd og andre inntekter	4 000	4 170
Lønn og godtgjørelse	3 432	3 267
Driftskostnader	553	746
Prosjektresultat	15	157

Note 15 Betingede utfall

Den norske kirke er ikke involvert i rettstvister og saksbehandling vedrørende omtvistede krav, herunder erstatningskrav.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Kristin Gunleiksrud Raaum

Leder

På vegne av: Den Norske Kirke
Serienummer: 9578-5997-4-687496
IP: 88.90.xxx.xxx
2020-04-29 11:30:59Z

Anne Berit Løvstad Evang

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke
Serienummer: 9578-5998-4-811650
IP: 84.213.xxx.xxx
2020-04-29 12:03:26Z

Kari Helene Skog

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke
Serienummer: 9578-5997-4-891842
IP: 46.9.xxx.xxx
2020-04-29 12:04:44Z

Karin-Elin Berg

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke
Serienummer: 9578-5999-4-1341128
IP: 193.90.xxx.xxx
2020-04-29 12:07:36Z

Harald Hegstad

Nestleder

På vegne av: Den Norske Kirke
Serienummer: 9578-5990-4-1647131
IP: 46.9.xxx.xxx
2020-04-29 13:37:47Z

Ole Kristian Bonden

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke
Serienummer: 9578-5999-4-1076039
IP: 81.167.xxx.xxx
2020-04-29 20:02:56Z

Jan Olav Olsen

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke
Serienummer: 9578-5995-4-76874
IP: 88.90.xxx.xxx
2020-04-30 07:36:43Z

Ingrid Vad Nilsen

Direktør

På vegne av: Den Norske Kirke
Serienummer: 9578-5999-4-1336413
IP: 85.252.xxx.xxx
2020-04-30 08:01:24Z

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Kjersti Brakestad Boge

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5993-4-2301703

IP: 83.242.xxx.xxx

2020-04-30 10:29:50Z

bankID

Anne Jorid Gjertsen

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5999-4-2896641

IP: 77.18.xxx.xxx

2020-05-01 14:54:19Z

bankID

Linn Strømme Hummelvoll

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5993-4-2481471

IP: 81.166.xxx.xxx

2020-05-01 15:45:21Z

bankID

Helga Haugland Byfuglien

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5999-4-2932140

IP: 80.213.xxx.xxx

2020-05-01 16:06:49Z

bankID

Gunnar Winther

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5997-4-380947

IP: 89.151.xxx.xxx

2020-05-03 14:57:31Z

bankID

Agnes Sofie Engen Gjeset

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5999-4-1962039

IP: 46.230.xxx.xxx

2020-05-04 08:03:10Z

bankID

Olav Myklebust

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5993-4-2756553

IP: 185.45.xxx.xxx

2020-05-04 15:19:15Z

bankID

Leif Christian Mæland Andersen

Kirkerådsmedlem

På vegne av: Den Norske Kirke

Serienummer: 9578-5997-4-1361952

IP: 84.212.xxx.xxx

2020-05-10 17:15:04Z

bankID

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>